

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

Predlog plana pripreme zimske turističke sezone za 2018/2019. godinu

Novembar, 2018. godine

Sadržaj

▪ Uvod	2
1. SKIJALIŠTA	
1. Skijalište „Savin Kuk“	3
2. Ski centar „Kolašin 1450“	4
3. Ski centar „Javorovača“	4
4. Ski centar „Vučje“	5
5. Ski centar „Lokve“	5
6. Ski centar „Hajla“	6
7. Ski centar „Kolašin 1600“	6
2. OPŠTINE	
1. Žabljak	7
2. Kolašin	8
3. Berane	8
4. Bijelo Polje	9
5. Rožaje	10
6. Pljevlja	11
7. Plav	12
8. Mojkovac	12
9. Šavnik	13
10. Gusinje	13
11. Glavni grad Podgorica	14
12. Prijestonica Cetinje	14
13. Nikšić	15
14. Danilovgrad	15
15. Budva	15
16. Bar	16
17. Herceg Novi	17
18. Kotor	19
19. Ulcinj	19
20. Tivat	20
3. JAVNA PREDUZEĆA – INSTITUCIJE	
1. JP Nacionalni parkovi Crne Gore	21
2. Direkcija za saobraćaj	22
3. CEDIS – Crnogorski elektrodistributivni sistem	22
4. Uprava za inspekcijske poslove	24
5. Privredna komora Crne Gore	25
6. Nacionalna turistička organizacija Crne Gore	27
Zaključna razmatranja	31

U v o d

Vlada Crne Gore je Programom rada za 2018. godinu planirala izradu Plana pripreme zimske turističke sezone za 2018/2019. godinu. Plan obuhvata planirane aktivnosti koje će subjekti, direktno i indirektno uključeni u pripremu sezone, kako na nivou države, tako i na lokalnom nivou realizovati prije ili u toku zimske turističke sezone, a u cilju stvaranja uslova za kvalitetniju pripremu i odvijanje zimske turističke sezone kao i povećanje efekata od turizma. Na taj način stvaraju se uslovi za postizanje pozitivnih kvalitativnih i kvantitavnih rezultata, odnosno fizičkih pokazatelja kroz broj turista i realizovanih noćenja i finansijskih pokazatelja kroz ostvarene prihode.

Plan pripreme sezone je definisan na osnovu dostavljenih informacija od strane lokalnih uprava, turističke privrede i državnih institucija i preduzeća. Prethodne sezone su pokazale da, zbog izraženih klimatskih promjena i postojeće infrastrukture skijališta nije moguće vršiti konkretne prognoze vezano za predstojeću zimsku sezonu, tj., kakva će ona biti, s obzirom da se zimska turistička sezona prvenstveno bazira na rad skijališta. S tim u vezi, neophodno je unaprijediti postojeću ponudu razvojem novih proizvoda odnosno sadržaja, kako bi dodatno animirali posjetioce u slučaju nedostatka sniježnih padavina. I pored upućenih urgencija Informacije nisu dostavili: Opštine Plužine i Petnjica, kao ni CTU, dok opština Andrijevica nema planiranih aktivnosti u susret predstojećoj zimskoj turističkoj sezoni.

Skijališta

1. Skijalište „Savin Kuk“

Za predstojeću zimsku turističku sezonu skijalište „Savin kuk“ je spremno, urađene su sve neophodne pripreme, a u funkciji će biti dvije dvosjedne žičare, tri ski lifta i jedan dječiji ski lift, koji opslužuju oko 5km skijaških staza namijenjenih za alpsko skijanje, kao i avanturistički park izgrađen u podnožju skijališta. U sastavu ski centra poslovaće i dva restorana „Durmitorsko sijelo“ i „Montana“ u kojima će svi posjetioći moći da uživaju u nacionalnoj hrani i piću, dok je u planu da se u restoranu „Durmitorsko sijelo“ vrši promocija i degustacija nacionalnih vina u saradnji sa A.D. „Plantaže 13. Jul“, zatim promocija domaćih craft piva, kao i organizovanje kulturnih večeri i manifestacija.

Turistički centar „Durmitor“ planira takođe i organizaciju brojnih takmičenja u alpskom i nordijskom skijanju, kao i takmičenja u hodanju na krpljama. Kao najznačajnije takmičenje izdvaja se međunarodna ski trka za mlađe kategorije skijaša pod nazivom **„Zlatni orao Durmitora“** koja se tradicionalno održava u februaru mjesecu i predstavlja jedno od najvažnijih i najmasovnijih takmičenja u alpskom skijanju u Crnoj Gori okupljajući najbolje skijaše iz regiona. Učešće na ovom takmičenju bodovaće se za ski kup Crne Gore, a voziće se tehničke discipline slalom i veleslalom. U toku predstojeće zimske turističke sezone turistički centar „Durmitor“ biće domaćin većem broju ski klubova iz Crne Gore za organizovanje brojnih seminara i to: Ski kup „Savin kuk“, memorijali „Mijo Šarović“ i „Rajo Nikčević“ koji se održavaju u januaru mjesecu, zatim ski kup „Smiljevica“ i Otvoreno prvenstvo Žabljaka koji se održavaju u februaru. Zatim ski kupovi „Javorak“, „Podgorica“ i Otvoreno prvenstvo Nikšića koji se održavaju u martu mjesecu. Pored navedenih manifestacija i takmičenja Turistički centar „Durmitor“ biće domaćin Asocijaciji instruktora skijanja „Massi“ u održavanju priprema za obuku učitelja skijanja i sticanja odgovarajućih licenci.

U saradnji sa turističkim agencijama u toku su i pripreme na organizovanju škole skijanja za osnovce koje će početi sa primjenom od 01. februara 2019. godine, a trajaće tokom februara i marta.

2. Ski centar „Kolašin 1450“

U cilju što bolje pripreme predstojeće turističke sezone izvršeno je uređivanje ski staza, odrađene su neophodne popravke i remont na žičarama i ski liftovima, kao i godišnje snimanje sajle. Takođe, u planu je dolazak serviseru u svrhu hidrauličnog servisa šestosjede žičare Vilina Voda, servisiranje mašina za pripremu staza, servisiranje ski opreme, motornih sanki, kao i servis sistema za naplatu u skijašnici i restoranu.

U toku su i pregovori vezano za realizaciju promocija kao i nekih novih aktivnosti na skijalištu, čime bi se animirali posjetioči. Sve pripremne aktivnosti se sprovode planiranom dinamikom čime se stvaraju uslovi spremnog dočeka predstojeće zimske sezone, u kojoj će se nastojati ostvarivanju što boljih poslovnih rezultata.

3. Ski centar „Javorovača“

Na osnovu dostavljenog izvještaja od strane ski centra "Javorovača", imajući u vidu nepovoljne uslove zakupa privatnog zemljišta na kom se nalazi skijalište, visokih cijena zakupa i zabrana daljeg investiranja u infrastrukturu, rad skijališta u narednom periodu biće upitan.

Ski centar „Javorovača“ za predstojeću sezonu planira uređenje ski staze i remont ski liftova. Intezivno se radi na promociji i prodaji smještajnih kapaciteta. U planu je da po prvi put organizuju zimski program za djecu predškolskog uzrasta sa područja Vojvodine. U saradnji sa crnogorskim udruženjem u Kuli i konzulatom Crne Gore u Vojvodini uspjeli su da ugovore da djeca predškolskog uzrasta iz Kule organizovano dođu na Žabljak. Radi se na organizaciji trodnevnog novogodišnjeg paket aranžmana sa svečanim dočekom Nove godine, tradicionalnog Ski kampa Žabljak 2019.god, dok će se svi ostali termini prodavati individualno ili preko firmi koje žele da organizuju tim bilding. Planovi na unaprjeđenju infrastrukture zavisice isključivo od finansijskih mogućnosti preduzeća. U planu je da do početka ljetnje sezone, ukoliko uspiju da dobiju dozvole od opštine Žabljak, završe i stave u funkciju sportske terene na otvorenom za tenis, košarku, odbojku i rukomet a iste bi u zimskom periodu koristili za klizalište.

Sa ovim objektom stvorili bi se preduslovi za organizovanje sportskih kampova i u ljetnjem periodu.

Planiraju i obnavljanje dječijeg igrališta u podnožju skijališta koje je postalo simbol ljetnje ponude Ski centra Javorovača.

U planu je da sljedeća veća investicija bude u projekat osnježavanja skijališta i izgradnji jedne žičare dvosjeda dužine 680m i ski lifta sidro dužine 900m koji su i planirani pomenutim DUP-om.

4. Ski centar „Vučje“

Ski centar Vučje je u cilju što bolje pripreme za predstojeću zimsku sezonu veoma aktivno krenuo sa pripremama i preduzeo niz aktivnosti i mjera koje će sigurno doprinijeti stvaranju uslova za nesmetano odvijanje sezone. Prije svega, pristupljeno je pregledu i servisiranju ski liftova, kako bi imali u potpunosti sigurne i bezbjedne uslove na skijalištu. Takođe, angažovali su i licenciranu firmu iz Nikšića koja će kao i svake predsezone uraditi stručne nalaze o mjerama zaštite na radu za sredstva za rad sva tri ski lifta. Po dobijanju nalaza će u potpunosti imati potvrdu da su sve aktivnosti na skijalištu sprovedene na pravi način. Takođe, u cilju što bolje pripreme sezone zahtijevano je od lokalne uprave da im se izađe u susret i pristupi otklanjanju kvarova na osvjetljenju na pristupnoj saobraćajnici ski centru, što je i realizovano.

U cilju obezbjeđenja dolaska što većeg broja gostiju potpisani su ugovori sa turističkim agencijama iz Dubrovnika i Trebinja kako bi privukli što više gostiju iz regiona. U planu je realizacija Škole skijanja uz najbolje licencirane instruktore skijanja. Krajem februara i početkom marta zavisno od vremenskih uslova u planu je organizacija manifestacije „Snow dance“, koja je sportsko zabavnog karaktera. Sportski dio obuhvata takmičenje u sportovima na snijegu tokom sva tri dana trajanja festivala. Takmičarski dio se sastoji u takmičenju u tri discipline: snowboard, cross, freeride i big air koja je istovremeno i najekstremnija disciplina. Ovaj festival je postavio standarde kada su u pitanju zimski sportovi u zemlji. Pored sportsko-takmičarskog programa, planiran je i bogat zabavni program gdje će nastupati poznate grupe iz regiona, pojedinci i poznati DJ-evi. Održavanje manifestacije ima pozitivne efekte za turističku privredu Nikšića, gdje po podacima iz LTO-a u pomenutom periodu prethodnih godina uvijek boravi više turista za vrijeme trajanja festivala.

U planu je da se svakog vikenda, počev od januara pa sve dok bude snijega organizuju razne manifestacije muzičkog karaktera za sve goste i posjetioce.

5. Ski centar „Lokve“

Ski centar Lokve raspolaže sa dvosjedom, koji se nalazi na glavnoj žičari. Kapacitet ove žičare je 1000 skijaša na sat i dostiže nadmorsku visinu od 1560 metara, gdje se nalaze još dva ski lifta (Bebi i Sidro). Neophodno je napomenuti da glavna staza je jedna od tri staza za slalom u Crnoj Gori koje su dobile homologizaciju, tako da se na njima mogu održavati trke za FIS bodove. MASI je ski staze Lokve ocijenio kao najbolje za slalom u našoj zemlji. Kao što je navedeno Bebi i Sidro ski liftovi se nalaze na vrhu žičare i dostižu nadmorsku visinu 1630 metara i imaju kapacitet od 900 skijaša na sat. Ukupna dužina svih staza kojim raspolaže ski centar „Lokve“ je 5 kilometara.

Ski centar „Lokve“ trenutno nema u ponudi školu skijanja, ali plan je da se u bliskoj budućnosti posjetiocima pruži i ta mogućnost. Imajući u vidu da je Hotel Lokve još uvijek u fazi renoviranja, restoran i smještajni kapaciteti nisu u funkciji. U ponudi će biti ski oprema za iznajmljivanje. Takođe, u planu je i održavanje niza zanimljivih događaja. U dostavljenom izvještaju naglašen je problem vezano za upis zemljišta koje je u privatnom vlasništvu, a ski centru Lokve je neophodno upisati službenost na

tim parcelama (u skladu sa zakonom) kako bi nesmetano realizovali aktivnosti na pripremi i održavanju staza za skijanje, za što su se obratili za pomoć resornom ministarstvu.

6. Ski centar „Hajla“

Radi što kvalitetnijeg dočeka zimske turističke sezone u ski centru „Hajla“ planirano je uređenje staze, što podrazumijeva saniranje štete nastale prilikom padavina u toku ljetnjeg perioda. Menadžment ski centra je u saradnji sa LTO Rožaje planirao više manifestacija i to: svečano otvaranje sezone skijanja 2018/19, organizaciju „Bijelog dana“ zabave za školarce, DJ party, planinarski pohod na Hajlu, školu skijanja, Saturday party, igre na snijegu, skijaški kup „rožajska pahulja“, kao i organizovanje amaterskog i profesionalnog takmičenja u discipline slalom i veleslalom u dogovoru sa Skijaškim savezom Crne Gore. Međutim, za realizaciju navedenog, neophodna su im finansijska sredstva o čemu su i obavijestili resorno ministarstvo i obratili se za pomoć.

7. Ski centar „Kolašin 1600“

Privredno društvo Skijališta Crne Gore, sa sjedištem u Mojkovcu, je osnovano Odlukom Vlade Crne Gore od 02.11.2017.godine (u daljem tekstu: **Društvo**) za upravljanje skijalištima Kolašin 1600, Cmiljača, Žarski, Torine, Jelovica, planinski centar Komovi i Eco adventure park Komovi.

Generalni koncept razvoja Skijališta Crne Gore ogleda se u valorizaciji postojećih aktivnih skijališta i izgradnji novih ski centara na području Bjelasice i Komova, Durmitora i Hajle, a sve u skladu sa Prostornim planovima posebnih namjena za ta područja.

Kapitalni projekat izgradnje ski centra Kolašin 1600 je prvi u nizu projekata koji su predviđeni za valorizaciju lokaliteta Bjelasice i Komova u skladu sa Prostornim planom posebne namjene za Bjelasicu i Komove, kojim će upravljati Skijališta Crne Gore. Puštanje u rad Ski centra „Kolašin 1600“ predviđeno je u toku predstojeće zimske turističke sezone 2018/2019.

Ski centar Kolašin 1600 čini: bazna stanica (višenamjenski objekat namijenjen za skijašnicu, restoran, garaže za radne mašine, ekonomske prostorije, ambulantu), šestosjedna žičara K8, 4.6 km skijaških staza, plato parkinga, pristupni put. Skijalište posjeduje svu prateću pokretnu opremu (radne mašine, signalizaciju, opremu za spašavanje povrijeđenih) nužnu za nesmetano funkcionisanje skijališta, a od nepokretne imovine u sklopu objekta bazne stanice, površine 1200m², nalazi se restoran kapaciteta 200 mjesta sa kafe barom kapaciteta 200 mjesta, skijašnica, ambulanta, ekonomske prostorije i garaže za radne mašine, kao i prateći objekti na trasi žičare.

Kako je Društvo osnovano da bi upravljalo budućim skijalištima, odnosno u ovom trenutku skijalištem na lokaciji „Kolašin 1600“, koje je predviđeno da bude pušteno u rad za predstojeću zimsku turističku sezonu 2018/2019, nametnula se potreba za obezbjeđenjem finansijskih sredstava za stavljanje u funkciju novog skijališta. S tim u vezi, Vlada Crne Gore je na sjednici od 22. novembra 2018. godine donijela zaključak o obezbjeđivanju neophodnih sredstava za pripremu zimske turističke sezone 2018/2019. godine u ski centru „Kolašin 1600“.

Predstojeća zimsku turističku sezonu 2018/2019. godine u ski centru „Kolašin 1600“, planirano je da počne uoči Novogodišnjih praznika, odnosno u periodu od 20 – 25. decembra 2018. godine i predviđeno je da traje do 15.04.2019. godine, u zavisnosti od vremenskih prilika.

Opštine

1. Žabljak

U cilju bolje promocije i pripreme za nastupajuću sezonu Opština Žabljak u saradnji sa TO Žabljak već sprovodi određene aktivnosti. Tako je LTO sa NTO-om u septembru učestvovala na sajmu turizma u Parizu i iskoristila učešće da promoviše potencijale zimskog turizma na Žablaku. U okviru pripreme za sajam, urađena je i TV reportaža o Crnoj Gori, za tržište Francuske, u kojoj je 15 minuta posvećeno Žablaku. Takođe, promocija je vršena i kroz organizovanje jednodnevnih posjeta turoperatora i novinara iz Poljske, Austrije i Njemačke.

Za tržište Srbije urađena su 4 TV priloga o ponudi Žablaka. U cilju što efikasnije promocije, TO Žabljak je, u saradnji sa NTO učestvovala u organizaciji dvije radionice za turističku privredu, sa turoperatorima iz Njemačke, Austrije i Poljske. Tom prilikom upućeni su pozivi svim hotelima i agencijama da uzmu učešće i ostvare saradnju sa turoperatorima.

Štampan je promotivni materijal sa zimskom ponudom i cjenovnikom. Odštampano je 500 brošura aktivnog odmora, koji uključuje i zimsku ponudu na engleskom i njemačkom jeziku.

Opština i TO Žabljak će uzeti učešće u kampanji zimske sezone pod sloganom „Sunce, snijeg, more“, po planu i programu NTO-a. I ove godine biće organizovan ski prevoz od centra grada do skijališta Savin kuk i Javorovača. Ove zime, na pomenutim relacijama saobraćaće i turistički minibus na električni pogon. Opština Žabljak će i ove godine održati sastanke sa ustanovama i pojedincima u cilju kreiranja što kvalitetnije ponude. Planirani sastanci su sa: TO Žabljak, DOO „Komunalno i vodovod“, Komunalnom policijom, Turističkom inspekcijom, Službom zaštite spašavanja.

Pred novogodišnje praznike u planu je i ukrašavanje centra grada. Opština Žabljak, uz pomoć Vlade Crne Gore realizuje brojne projekte koji utiču na konstantno poboljšanje zimske turističke ponude. Opština finansira uređenje nordijske ski staze, i u tu svrhu je opredijelila 5.000,00 eura. Po završetku uređenja staze planirana je posjeta inspektora FIS-a. Ukoliko svi standardi budu zadovoljeni, staza će dobiti FIS licencu, tako da će Žabljak biti bogatiji za nordijsku stazu, što će proširiti zimsku ponudu. Novi sadržaji dočekaće i posjetioce Sportskog centra. Ove zime, ski centar Savin Kuk će biti dostupniji izletnicima, jer je urađen put do ski centra u dužini od 1,5 km. U toku je i realizacija projekta „Rekonstrukcija vodovodnog sistema opštine Žabljak i dovođenja prelivnih voda sa Modrog jezera“, koji, između ostalog, podrazumijeva dovođenje vode do skijališta Savin kuk, čime će se stvoriti uslovi za uspostavljanje sistema za vještačko navodnjavanje. Trenutno se radi i na izradi projektne dokumentacije za ugradnju žičare šestosjeda i izgradnju 4 km novih ski staza. Ove zime, na raspolaganju turistima će biti i restoran na Crnom jezeru.

2. Kolašin – TO Kolašin

TO Kolašin zajedno sa turističkom privredom grada ulaže velike napore za kvalitetnu pripremu sezone. TO Kolašin u narednom periodu planira veći broj aktivnosti u cilju što bolje pripreme i promocije zimske turističke sezone. S tim u vezi, turistička organizacija je organizovala sastanke sa turističkom privredom grada kako bi se razmijenile informacije i prijedlozi o aktivnostima za pripremu sezone. U saradnji sa NVO Natura i turističkim radnicima Kolašina trenutno je u izradi novi web sajt TO-a, a planirana je i aktivnija promocija na društvenim mrežama a sve u cilju bolje promocije Kolašina kao atraktivne turističke destinacije.

TO Kolašin će inicirati sastanak sa NTO Crne Gore, kako bi se razmotrila mogućnost za aktiviranje autobuske linije od Kolašina do Ski centra i nazad, sa čijom realizacijom bi bila upoznata Opština Kolašin i turistička privreda grada. Shodno mogućnostima, planirano je postavljanje bilborda na par lokacija u Crnoj Gori kao i u Albaniji čije je tržište primarno tokom zimske sezone. Takođe, planirano je učešće na turističkim sajmovima u CG i regionu.

3. Berane – TO Berane

U cilju što bolje pripreme turističke sezone TO Berane ima u planu niz aktivnosti koje će doprinijeti prepoznatljivosti Opštine kao atraktivne destinacije na sjeveru Crne Gore, a koje su već predstavljene na sajmu turizma u Novom Sadu. Osnovna informativna djelatnost odvijat će se u dva pravca, i to: organizovanje rada na prikupljanju i obradi podataka kao i davanje blagovremenih i tačnih informacija svim zainteresovanim koji se žele informisati o smještaju, cijenama, kulturno-zabavnim ili sportskim manifestacijama, redu vožnje i td.

Takođe, biće pojačane PR aktivnosti, unapređenje Facebook stranice kao i Instagram društvene mreže. U najavi je da će i ove sezone Ski centar Lokve biti u funkciji na kojem se planira organizovanje niza sportsko-zabavnih manifestacija na snijegu.

4. Bijelo Polje

Opština Bijelo Polje i tokom predstojeće zimske sezone planira realizaciju određenih aktivnosti u cilju unapređenja i obogaćivanja ukupne turističke ponude ovog grada. Javne ustanove i preduzeća kao nosioci aktivnosti će i ove godine sprovoditi brojne aktivnosti predviđene Planom i programom za ovu godinu. S tim u vezi, D.O.O. „Komunalno – Lim“ za zimsku turističku sezonu sačinilo je plan aktivnosti i ušlo u realizaciju istih: plan dežurstava uposlenih radnika i upotreba sredstava za rad, izvršena je nabavka industrijske soli i rizle u dovoljnim količinama za početak radova. Na javnim površinama se intenzivno radi na uređenju i definisanju habitusa stabala kod drvoreda koji su u nadležnosti ovog Društva, intenzivno se radi na pročišćavanju korita rijeka i vodotoka, u kontinuitetu se radi na održavanju funkcionalnosti rigola, šahti za prihvrat atmosferskih voda, propusta.

Sekretarijat za stambeno – komunalne poslove i saobraćaj realizovaće nabavku materijala za uređenje grada za novogodišnje praznike, nabavka i ugradnja brzinskih displeja, uređenje grada za novogodišnje praznike, nabavka i ugradnja info stubova, nabavka i ugradnja rešetki za atmosferske kanalizacione šahte, rekonstrukcija gradske česme, izrada projekta rekonstrukcije gradske česme, čišćenje snijega (u sklopu redovnog održavanja).

Iz Službe zaštite Bijelo Polje saopšteno je da priprema za zimsku sezonu vrši se prilagođavanjem zimskim uslovima, pripremanjem vatrogasnih vozila i opreme, provjeravanje ispravnosti i stavljanje u funkciju motornih sanki (dvoje) koje se koriste za evakuaciju stanovništva iz nepristupačnih mjesta u toku zimske turističke sezone.

Granična policija će preduzeti određene mjere iz svoje nadležnosti kako bi se zimska turistička sezona u opštini Bijelo Polje odvijala u skladu sa odgovarajućim planovima i bezbjedno. Nadležne granične službe u Bijelom Polju će dati puni doprinos nesmetanom kretanju lica, prometu roba i efikasnom prijavljivanju boravka stranaca i na taj način dati doprinos normalnom funkcionisanju zimske turističke sezone.

Bjelopoljski Centar za kulturu je predvidio bogat kulturni program: pozorišne predstave, sopstvene i gostujuće produkcije za djecu i odrasle, koncerte ozbiljne muzike, izložbe slika akademskih slikara iz Crne Gore i okruženja, takođe će se organizovati likovne izložbe u saradnji sa ambasadama zemalja EU, književne večeri, filmske projekcije domaće i inostrane produkcije, te seminare, simpozijume i naučne skupove.

Centar za kulturu će kao i prethodne godine biti jedan od organizatora manifestacije "Novogodišnji bjelopoljski bazar". Ova manifestacija promoviše tradicionalne vrijednosti: domaću radinost, narodne rukotvorine, stare zanate, kuhinju, naše hotele i restorane. Pored bogatog programa ponuđača tradicionalnih proizvoda, planira se i bogat prateći kulturno - zabavni program. Bazar je promotivno – prodajnog karaktera i trajaće dva dana tj. 29. i 30. Decembra na glavnom gradskom trgu.

Turistička organizacija Bijelo Polje realizovaće niz promotivnih i drugih aktivnosti koje su u skladu sa njenim Programom rada i nadležnostima koje ima ova institucija. S tim u vezi organizovaće se "Bjelopoljski novogodišnji bazar", posjeta Planinarskom domu "Cmiljače" na Bjelasici, pružanje pomoći Školi skijanja koja se svake godine tradicionalno održava u januaru tokom trajanja zimskog školskog raspusta u organizaciji Smučarskog kluba "Jedinstvo", iznajmljivanje krplji... TO Bijelo Polje će tokom trajanja zimske turističke sezone vršiti promociju svih potencijala i turističke ponude grada, pružanjem adekvatnih i pravovremenih informacija turistima, putem promotivnog materijala, sajta i društvenih mreža, saradnjom sa pružaocima usluga smještaja i hrane na teritoriji opštine Bijelo Polje, prijavom boravka stranaca u opštini i realizacijom svih drugih aktivnosti. Ukoliko se obezbijede novčana sredstva, TO Bijelo Polje zajedno sa Opštinom će organizovati kulturno-zabavni program za doček Nove godine na glavnom gradskom trgu tokom dana (31. Decembra) angažovanjem muzičkih bendova, programom za najmlađe i dodjelom novogodišnjih paketića od strane Deda Mraza najmlađim posjetiocima.

Obilježavanje dana Opštine Bijelo Polje 3. Januara uz bogat kulturno-zabavni program. Tokom nastupajućih Novogodišnjih i Božićnih praznika ponuda hotela i ugostiteljskih objekata u gradu nudiće bogat i raznovrstan zabavni program koji će turističku ponudu grada podići na još veći nivo.

U toku trajanja zimske turističke sezone 2018/2019 god. i sve druge nadležne institucije u opštini Bijelo Polje će dati svoj maksimalan doprinos kako bi sezona protekla na najbolji mogući način i što kvalitetnije (svi Sekretarijati i Službe u opštini Bijelo Polje, Javne ustanove i Javna preduzeća, Elektro distribucija, Uprava policije kao i pravna i fizička lica u sektoru hotelijerstva, ugostiteljstva i dr.)

5. Rožaje – TO Rožaje

Opština Rožaje i tokom predstojeće zimske sezone planira realizaciju brojnih aktivnosti u cilju unapređenja i obogaćivanja ukupne turističke ponude ovog grada. Održavanje turističke infrastrukture i njeno servisiranje pred turističku sezonu je od krucijalnog značaja za sami kvalitet i efikasno pružanje usluga turistima i u tom smislu sprovode se određene aktivnosti kao što su markiranje i servisiranje staze za hodanje na krpljama Bandžov-Grope.

Imajući u vidu značaj informativno-propagandnog materijala za predstavljanje zimske turističke ponude, TO intenzivno radi i na pripremi brošura i flajera putem kojih će biti predstavljena turistička ponuda grada. Takođe su u planu i brojne kontinuirane aktivnosti i održavanje redovnih sastanaka sa Sekretarijatima i lokalnim preduzećima u cilju pripreme i kontinuiranog odvijanja predstojeće zimske turističke sezone. U planu je i realizacija brojnih događaja i manifestacija koje će se organizovati u saradnji sa brojnim partnerima.

6. Pljevlja

Turistička organizacija Pljevlja u sklopu svog programa rada realizuje aktivnosti pripreme i štampe promotivnih materijala za predstojeću sezonu koji je distribuiran na sajmovima turizma u Novom Sadu i Kragujevcu.

Povodom Dana opštine u toku je priprema „Novembarskih svečanosti“ sa bogatim kulturno umjetničkim programom i drugim aktivnostima. Tokom novembra realizovaće se 20 programa kao što su: književne večeri, predstavljanje likovnih stvaralaca, muzički programi vokalnih solista i kulturno-umjetničkih društava, aktivnosti muzeja, pozorišne i filmske projekcije, sportski memorijalni turniri.

Turistička organizacija Pljevlja u saradnji sa nadležnim Ministarstvom će realizovati projekat „Staze za hodanje na krpljama“ na lokalitetu Rudnica udaljenom 11km od grada, u dužini od 8km, a koja će biti u funkciji tokom zimske sezone za sve posjetioce i turiste.

Na elektro mreži, čije su krajnje tačke udaljene od centra grada i do 70 km, odrađene su planirane investicione i druge aktivnosti, na energetskim i prenosnim objektima i opremi što će rezultirati urednim i kvalitetnim napajanjem električnom energijom svih korisnika. DOO „Vodovod“, kao subjekt odgovoran za održavanje hidroinfrastrukture, bavi se otklanjanjem periodičnih kvarova na distributivnoj mreži, a vrši i intenzivne radove na sanaciji vodovoda u gradu.

Javno preduzeće „Čistoća“ preduzima aktivnosti u cilju održavanja javne higijene iz dvije grupe poslova i to: sakupljanje i odvoz komunalnog otpada i aktivnosti na čišćenju i održavanju javnih površina. Poslovi se obavljaju redovno i u skladu sa Programom rada kako na gradskom području tako i u naseljima gradskog karaktera Šula i Gradac. U ostalim naseljima ove aktivnosti sprovode se po potrebi. Deponija „Jagnjilo“ iako nema karakter sanitarne deponije je urađena, tako da nije vidljiva sa javnog puta, a obezbijeđeno je kontinuirano dežurstvo radi ograničenja pristupa neovlašćenim licima.

Ako se imaju u vidu reljef i klimatski uslovi na teritoriji opštine Pljevlja, uz činjenicu postojanja 210 km lokalnih puteva sa makadamskim zastorom i 106 km nekategorisanih puteva, očigledno je da tekuće održavanje putne infrastrukture u Pljevljima u zimskih uslovima postaje izuzetno složeno i zahtijeva opredjeljivanje značajnih finansijskih sredstava za ovu namjenu. Preduzeće zaduženo za održavanje lokalnih puteva i gradskih saobraćajnica raspolaže neophodnom mehanizacijom za čišćenje snijega i raspolagaće sa dovoljnom količinom soli i potrebnih agregata za posipanje ulica u toku zimskog perioda.

Opština Pljevlja, tj. Centar za sport i rekreaciju kao nosilac aktivnosti, je nakon završenog postupka javnih nabavki sklopio Ugovor za iznajmljivanje klizališta, koje će funkcionisati tokom decembra i januara.

U funkciji su svih šest hotela, kao i kapaciteti privatnog smještaja.

Ostale redovne i vanredne aktivnosti sprovodiće nadležni organi lokalne uprave, u saradnji sa Turističkom organizacijom Pljevlja i drugim subjektima koji su od značaja za ovu oblast.

7. Plav

Iako Prokletije (Plav i Gusinje) raspolažu sa velikim skijaškim potencijalima (dovoljno je samo spomenuti dolinu Bogićevicu, na kojoj se snijeg zadržava od novembra do početka juna) Plav nažalost, nakon višedecenijskih napora, još uvijek nema žičare ni ski lifta.

Fokus aktivnosti opštine i TO Plav usmjeren je na aktivnosti na planu promocije. To se prije svega odnosi na Bogićevicu sa okolnim planinskim vrhovima, i njenu promociju kao destinacije za snoubord i turno skijanje, kao i za sve popularniju vožnju motornih sanki. Osim toga, moguće je organizovanje i zimskih planinarskih pohoda. Sve ove aktivnosti organizuju se u saradnji sa skijaškim i planinarskim klubovima i drugim organizacijama i institucijama koje mogu dati doprinos u organizaciji aktivnosti za promociju zimskog turizma.

Druga mogućnost je organizovanje izleta i skijanja na malom skijalištu Paljevi, na Kofiljači, i promocija staze za hodanje na krpljama, koja se nalazi na ovoj lokaciji. Od aktivnosti koje se mogu inicirati su i animacija mladih da se aktivnije uključe i učestvuju u ovim aktivnostima, u saradnji sa skijaškim klubom „Bogićevica“ i planinarima, i pokušati da se organizuju škole skijanja i snouborda, i adekvatna rekreativna i promotivna takmičenja.

Ono o čemu se mora voditi računa kada su oba lokaliteta u pitanju (Bogićevica i Paljevi), jeste da se moraju redovno održavati putevi prema ovim mjestima.

U nedostatku žičare i ski-liftova treba razmišljati da se u toku zime, postavi malo rekreativno klizalište. To nije velika investicija ukoliko se osim Opštine uključi resorno ministarstvo i drugi partneri. Tako bi se u gradu stvorili uslovi za rekreaciju tokom zime, kada su aktivnosti slabog intenziteta.

Opština Plav i TO Plav daju podršku organizaciji određenih događaja koji se realizuju u zimskom periodu (književne promocije, izložbe slika, pozorišne predstave i sl.) koje se najčešće organizuju u Centru za kulturu Plav. Nažalost, već nekoliko godina bioskopska sala Centra nije u funkciji, tako da se odavno ne prikazuju ni filmske projekcije.

Razvoj zimskog turizma, odnosno novih proizvoda i ponude u Plavu i na Prokletijama, izazov je sa kojim treba da se zajednički suoče svi direktno i indirektno uključeni subjekti kako bi se u narednom periodu stvorili uslovi za razvoj zimske ponude u Plavu.

8. Mojkovac – TO Mojkovac

Opština Mojkovac i tokom predstojeće zimske sezone planira realizaciju određenih aktivnosti u cilju unapređenja i obogaćivanja ukupne turističke ponude ovog grada, budući da veliki potencijal i šansu vide u razvoju zimskog turizma. S tim u vezi u planu su brojne aktivnosti kako bi se dio Bjelasice valorizovao i stavio u funkciju. U planu je izgradnja ski centra „Žarski“ na Bjelasici, projekta vrijednog 27. miliona eura. Projekat će biti finansiran od strane države, a čitav posao kako je planirano, biće završen do

2022. godine. Izgradnji ski centra pristupiće se fazno, a u prvoj fazi je planirana izgradnja putne, vodovodne, strujne i tele-komunikacione infrastrukture.

U dogovoru sa planinarskim klubovima, biće organizovani planinarski pohodi, hodanje na krpljama, vožnja motornih sanki i druge aktivnosti. Tradicionalno 6. i 7. Januara, planiran je pohod u čast poginulim junacima Mojковаčke bitke i posjeta spomen kompleksu na Bojnoj Njivi. Takođe u planu je organizacija „Dani snijega“ u januaru i februaru mjesecu naredne godine, na kojem će učestvovati učenici školskog i predškolskog uzrasta, a planirana je i organizacija takmičenja za iste u skijanju, sankanju i snowboardingu. U sklopu novogodišnjih aktivnosti, planirano je kićenje grada, organizovanje mini koncerata, kao i veliki Novogodišnji Bazar na gradskom Trgu. Ukoliko vremenski uslovi budu naklonjeni, u planu je akcija pravljenja skulptura od snijega i leda na prostoru platoa nekadašnjeg Jalovišta.

9. Šavnik – TO Šavnik

U cilju unapređenja turističke ponude u opštini Šavnik biće realizovane aktivnosti na postavljanju signalizacije i markacije staze za hodanje na krpljama, tako da ljubitelji ovih zimskih aktivnosti mogu se oprobati u predjelu „Pošćeski zavrh“ gdje je predviđena pomenuta staza. Dalje aktivnosti se odnose na praćenje turističkog prometa u saradnji sa ugostiteljskim objektima, koji u svojoj ponudi imaju smještajne kapacitete, a koji će raditi tokom predstojećeg zimskog perioda. Takođe, u skladu sa mogućnostima radiće se promocija prirodnih i kulturno-istorijskih potencijala.

U saradnji sa opštinom i Centrom za kulturu, sport i medije u fazi razmatranja je organizacija novogodišnjeg bazara, gdje bi učestvovala djeca školskog uzrasta, koji bi bio u zatvorenom prostoru, zbog vremenskih uslova, a u sklopu novogodišnjeg kulturnog programa i dodjeljivanja paketića za djecu iz opštine Šavnik.

Aktivnosti Turističke organizacije opštine Šavnik su više usmjerene i odnose se na pripremanje ljetnje turističke sezone, u skladu sa finansijskim mogućnostima, tako da trenutno je u fazi realizacije projekat postavljanja bezbjednosne opreme na području samog kanjona Nevidio, a u okviru Parka prirode „Dragišnica i Komarnica“ u toku je realizacija projekta na uređenju predjela oko kanjona Nevidio, imajući u vidu da je zapravo kanjon Nevidio naše glavno turističko obilježje. Neophodno je naglasiti da je zimska turistička sezona u Šavniku slabije zastupljena nego u drugim opštinama.

10. Gusinje

U cilju pripreme zimske turističke sezone u toku su aktivnosti na infrastrukturi koje se odnose na održavanje postojećih putnih pravaca i saobraćajnica, dok u toku sezone (u zavisnosti od vremenskih uslova) planira se čišćenje snijega i održavanje puteva.

U dijelu promotivnih aktivnosti u toku je izrada promotivnih materijala – flajeri, brošure, mape. Kada su u pitanju manifestacije: U planu je realizacija planinarskih pohoda i hodanja na krpljama koje uglavnom organizuje NP Prokletije.

11. Glavni grad Podgorica

Plan aktivnosti Glavnog grada Podgorice tokom zimske turističke sezone 2018/2019. godine usmjeren je na realizaciju niza događaja odnosno manifestacija zabavnog, kulturnog i sportskog karaktera, kao i realizaciju promotivnih aktivnosti i sajamskih nastupa.

S tim u vezi, u planu je realizacija sledećih manifestacija/događaja:

- Dani japanske kulture – Ceremonija čaja; Biramo najbolje u turizmu i ugostiteljstvu; Podgorička noć; Novogodišnji program (Novogodišnji vašar, Novogodišnja fešta, Novogodišnji bazar); Dan raštana; Dječija manifestacija “Pričaonica bajki”; Sajam antikviteta; Sajam praznična trpeza; Antico bazar; Foto berza.

Kulturne manifestacije

- „DEUS” - decembarska umjetnička scena; „Božidar Vuković Podgoričanin”.

Sportske manifestacije

- Međunarodni ženski teniski turnir „Royal Cup”; Tradicionalna međunarodna atletska trka Oslobođenje Podgorice – “Memorijal Veliša Mugoša”; Proglašenje najuspješnijih sportista Podgorice u 2018. godini; Decembarski dani sporta – Trofej Podgorice; Prvenstvo srednjih škola; Decembarski dani rekreacije.

U dijelu promotivnih aktivnosti planirano je učešće na sajmu WTM u Londonu i TT u Varšavi. Takođe, u planu je promocija Novogodišnjeg programa i zimske turističke ponude u regionu, zatim inoviranje informativno – propagandnog materijala, evidencija turističkog prometa i instalacija dva info panela na aerodromu “Podgorica” i u centru grada.

12. Prijestonica Cetinje – TO Cetinje

Prijestonica Cetinje i tokom predstojeće zimske sezone planira realizaciju određenih aktivnosti u cilju unapređenja i obogaćivanja ukupne turističke ponude ovog grada. S tim u vezi u planu je organizacija brojnih događaja i manifestacija i to u mjesecu novembru planiran je „Filmski festival” koji uključuje turneju u kojoj će domaćini biti gradovi Berane, Cetinje, Budva i Bar.

U decembru je u planu organizacija mini koncerta (Veče Dušanke Belade), novogodišnjeg bazara na dvorskom trgu u saradnji sa obrazovnim institucijama, privrednicima i izrađivačima suvenira. U decembru će takođe biti sprovedene određene aktivnosti kao dodjela poklona djeci Prijestonice Cetinje, zatim posjeta Djeda Mraza i dijeljenje poklona Dnevnom centru, Bolnici Danilo I - dječje odjeljenje, Romskoj populaciji na Zagrablju, pokloni školama (kancelarijski mobilijar i oprema za

rad). U januaru 2019. godine takođe će biti organizovani praznični bazar i koncert orkestra NOVA. Imajući u vidu da se većina manifestacija odigrava na otvorenom prostoru tako će i datumi i satnica zavisiti od vremenskih prilika.

13. Nikšić

Kao i svih prethodnih godina aktivnosti na pripremi zimske sezone u opštini Nikšić se odvijaju po planu. Počelo se sa predstavljanjem turističke ponude Nikšića na 51. Sajmu turizma u Novom Sadu od 04.do 07.10. 2018.g., u okviru koje je predstavljen ski centar Vučje sa planovima za zimsku sezonu. Održavanje velikog broja manifestacija koje animiraju i privlače posjetioce da provedu vrijeme u aktivnostima na snijegu, skijanje, sankanje, razne vrste takmičarskih disciplina, muzički događaji, SNOW DANCE FESTIVAL, su obilježili prethodne sezone. Lokalna uprava će i dalje voditi računa u okviru svojih službi, na redovnom održavanju puteva i čišćenju javnih površina. Vještačka akumulacija je završena, ali će sezona i ove godine prije svega zavisiti od klimatskih uslova, jer mehanizacija za vještačko osnježavanje staza još uvijek ne postoji na Vučju.

Smještajni kapaciteti u hotelima i znatno veći broj privatnih smještajnih kapaciteta, kao i objekat u okviru ski centra spremni su da dočekaju goste koji odluče da svoj zimski odmor ili novogodišnje i božićne praznike provedu u Nikšiću. Veliki broj kulturnih događaja i značajnih sportskih zbivanja u gradu tokom zimske sezone će sigurno privući znatan broj posjetilaca.

TO Nikšić u okviru svojih aktivnosti će promovisati sve događaje koji će se u narednom periodu dešavati u gradu.

14. Danilovgrad – TO Danilovgrad

Turistička organizacija opštine Danilovgrad i tokom predstojeće zimske sezone planira realizaciju određenih aktivnosti u cilju unapređenja i obogaćivanja ukupne turističke ponude ovog grada. S tim u vezi LTO Danilovgrad u saradnji sa Planinarsko-sportskim klubom „Prekornica“ planira organizovanje manifestacije „Tradicionalni uspon na Prekornicu“. Manifestacija je međunarodnog karaktera i održava se početkom februara mjeseca. Uz to, LTO Danilovgrad realizovaće i određene kontinuirane aktivnosti kao što je evidencija turističkog prometa, dok će Info punkt biti otvoren tokom Novogodišnjih i Božićnih praznika.

15. Budva – TO Budva

Nakon uspješne ljetnje turističke sezone, TO Budva nastavlja sa planom i realizacijom aktivnosti za predstojeću zimsku turističku sezonu. Turistička organizacija u saradnji sa Nacionalnom turističkom organizacijom, Ministarstvom održivog razvoja i turizma, Budvanskom rivijerom, privredom i ostalim lokalnim turističkim organizacijama, započela je zimsku turističku sezonu predstavljanjem svoje ponude na berzi u Londonu, zatim Varšavi i Barseloni.

Povodom proslave Dana opštine Budva, u novembru će biti organizovan bogat kulturno umjetnički program. Ove godine TO Budva po prvi put u saradnji sa Udruženjem ugostitelja Budve, organizovaće manifestaciju „Od Božića do Božića“, koja će trajati od 20.12.2018. do 15.01.2019. godine, koja će biti praćena bogatim kulturnim i muzičkim programom. Opština Budva u saradnji sa TO Budva tradicionalno i ove godine priprema bogat program povodom jubilarnog 20-og dočeka Nove godine na otvorenom. U vezi sa navedenim, TO Budva će se bazirati na adekvatnu medijsku promociju, kako u zemlji tako i u regionu, putem oglašavanja u elektronskim i štampanim medijima, kao i putem „Outdoor“ kampanje. Osim dočeka na otvorenom, budvanski hotelijeri i ugostitelji su pripremili kvalitetan program u svojim objektima. Tokom januara 2019.godine TO Budva nastaviće svoju promociju na sajmovima u Utrehtu, Beču i Oslu, dok je u februaru i martu planirano učešće na sajmovima u Pragu, Stokholmu, Minhenu, Beogradu, Berlinu i Moskvi.

16. Bar

Na bazi uspješne ljetnje turističke sezone, opština Bar sa optimističnim očekivanjima, zasnovanim na organizaciji niza manifestacija i događaja spremno priprema i dočekuje zimsku turističku sezonu. Lokalna uprava zajedno sa Turističkom organizacijom Bar i javnim preduzećem „Kulturni centar“ Bar u kontinuitetu sprovodi aktivnosti na unapređenju turističke ponude u zimskom periodu. Kao i svake godine, tako i ove, u planu je održavanje niza manifestacija koje Bar čine izuzetno posjećenim i u zimskim mjesecima, kao što je organizacija „Novogodišnjeg hepeninga – Bar 2019“ na trgu Vladimira i Kosare, koji će trajati od 30.12.2018. do 01.01.2019.godine. Tokom tri dana u programu će učestvovati izvođači različitih muzičkih žanrova: etno, narodne, pop, rok i klasične muzike iz Crne Gore i zemalja regiona, a organizovaće se i program za najmlađe posjetioce. Pored muzičkog dijela, na trgu će biti postavljeni i brojni štandovi na kojima će posjetioći moći da degustiraju i kupe barske specijalitete, dok će doček Nove godine biti organizovan u brojnim hotelima i restoranima. U novembru mjesecu je planirana realizacija umjetničko-istraživačkog projekta TO Bar-„Fotofest“. Zatim, planira se uređenje kružnih tokova u barskoj opštini do kraja 2018. godine. Otpočela je realizacija akcije „Za još ljepše obale“ povodom Svjetskog dana planete Zemlje, u saradnji sa D.O.O. „Komunalne djelatnosti Bar“, a realizacija je planirana do kraja 2018.godine. Cilj je uređenje priobalnog pojasa sadnjom određenih biljnih vrsta, kako bi ukazali na značaj očuvanja sredine i podstakli i druge da na sličan način doprinesu podizanju kvaliteta turističke ponude.

Tokom zimskih mjeseci u planu je i organizacija brojnih manifestacija, kao što su „Maslinijada“, „Koštanjada“, „Susreti pod starom maslinom“, Festival vina i uklejeve, „Novogodišnji hepening – Bar 2019“ i „Barski ljetopis“ koji se u Baru održava od 1988. godine, a od 2017.godine otvorena je i zimska scena (oktobar – jun). Turistička ponuda grada biće predstavljena i učešćem na brojnim sajmovima (Pariz, London, Varšava, Sarajevo, Kragujevac, Ljubljana). Kada je riječ o kulturnim dešavanjima, iz Doma kulture „Vladimir Popović – Španac“, saopšteno je da će se tokom

predstojeće zimske turističke sezone nastojati da se pozorišnoj publici omogući najbolje što nudi aktualna pozorišna scena uz repertoar najboljih predstava kako crnogorske produkcije tako i sa EX-YU prostora. Takođe u galeriji „V.A.Leković“ će tokom predstojeće zimske turističke sezone biti realizovani brojni projekti, koji će biti iz domena izlagačke, vaspitno-obrazovne i edukativne djelatnosti.

17. Herceg Novi

Dostavljeni Plan baziran je na aktivnostima koje su, prije svega, predviđene u oblasti promotivno-marketingnoj djelatnosti, komunalne infrastrukture i ostalim segmentima ponude, a sačinjen je na osnovu podataka dobijenih od nosilaca ovih aktivnosti. Programom je dat i kratak pregled aktivnosti koje su dostavili neki privredni subjekti, nosioci hotelskog smještaja.

Cilj je što uspješnije pratiti i blagovremeno reagovati na sve eventualne poteškoće i probleme pri realizaciji zimske turističke sezone.

Turistička organizacija Herceg Novi (u nastavku teksta TOHN) će u periodu zimske turističke sezone nastaviti promociju i organizaciju manifestacija koje su prepoznate kao događaji od posebnog značaja za promociju turističke ponude grada.

Priprema zimske turističke sezone je usmjerena kroz podršku u finansiranju organizacije manifestacija u koordinaciji sa JUK Herceg Festom, nadležnim organima Opštine i mjesnim zajednicama.

Aktivnosti za pripremu zimske sezone usmjerene su uglavnom na organizaciju Dočeka Nove godine (31.01 i 13.01), pripremu i odvijanje jubilarnog 50-og „Praznika mimoze“ i 24-og HAPS-a. Program Dočeka Nove godine je poslednjih par godina u organizaciji TO HN. Koncerti velikih muzičkih zvijezda se organizuju tradicionalno tokom tri vezane večeri, 30.12, 31.12, 01.01. i u noći 13.01, a sve u cilju proširenja turističke ponude grada tokom zimske sezone. Do ovog momenta definisani su nastupi Jelene Rozge (30.12) i grupe Riblja Čorba (31.12), dok preostali program je još uvijek nedefinisan. Novogodišnji program je praćen veoma dobro organizovanim marketingom. Centralna promotivna aktivnost će biti press konferencija u Beogradu sredinom novembra, praćena brojnim objavama za digitalne i štampane medije.

Promotivne aktivnosti usmjerene su na: pripremu postojećeg i redizajniranog propagandnog i drugog informativnog materijala; Izrada novog sajta TO HN; Izrada android i IOS aplikacije grada; Sajamski nastupi u sezoni 2018/19 i promotivna kampanja bazirana na ugošćavanju studijskih grupa, koje sačinjavaju novinari, blogeri/travel influencer-i, turoperatora.

Ostale aktivnosti - Nakon kompletiranja prve faze postavke turističke signalizacije, planira se uskoro raspisivanje javnog poziva i za drugu fazu. Ona će obuhvatiti dio hercegnovske rivijere i zaleđa.

Početkom septembra, uspješno je pokrenut test projekat “Herceg Novi Card”, koji

podrazumjeva karticu sa objedinjenim uslugama koje turisti kupuju po jedinstvenoj cijeni. Na taj način, kartica od 5 i 10 eura gostima obezbjeđuje posjetu glavnim atrakcijama, uz popuste u restoranima koji su se uključili u projekat. Saradnja sa lokalnom privredom i turističkim vodičima povodom aktiviranja ponude gradskih tura.

TO HN je početkom septembra, na sopstvenu inicijativu potpisala sporazum o zajedničkoj saradnji sa turističkom organizacijom San Peterburga. U okviru te saradnje planiraju se brojne inicijative, od kojih je prva krajem novembra. Detaljnije, 27.11-30.11 TO HN gostuje u San Peterburgu povodom foruma inovacija "St. Petersburg Global & Regional".

TO HN će iskoristiti period zimske sezone za estetsko uljepšavanje centra grada, kroz projekte ozelenjavanja, kao i kroz postavljanje dekorativnog mobilijara na teritoriji opštine Herceg Novi.

JU „Gradski muzej Mirko Komnenović i Galerija Josip Bepo Benković“ će preuzeti niz aktivnosti kako bi se stvorili što bolji uslovi da se njihove umjetničke i arheološke zbirke na što kvalitetniji način predstave posjetiocima. Tradicionalno će se organizovati 52. po redu Hercegnovski zimski salon, koji okuplja renomirane umjetnike iz Crne Gore i regiona.

U planu je i realizacija sljedećih izložbi:

- Za Dan grada grada izložba Darko Đurišić
- U novembru izložba Nera Pletikosić – Subotica
- U decembru 20. Hercegnovska likovna scena
- Početkom februara 52. Hercegnovski zimski salon
- U martu izložba za Dan žena
- U maju je u planu Internacionalna izložba 3 mađarska umjetnika u saradnji sa hotelom Hunguest Sun Resort.

Izložbe fotografija, arheološke izložbe, niz samostalnih izložbi, prezentacija stalne postavke iz fonda galerije i muzeja i organizovanje grupnih posjeta su tekuće aktivnosti, koje će ova ustanova obavljati tokom predstojeće zimske turističke sezone.

JUK “Herceg Fest” oduvijek, a posebno u posljednjih nekoliko godina, ostvaruje dinamične međunarodne kontakte u oblasti kulture, sa institucijama i umjetnicima, realizujući niz zanimljivih programskih akcija i projekata.

JUK Herceg Fest će uz finansijsku podršku Turističke organizacije i opštine Herceg Novi tokom zimske turističke sezone organizovati jubilarni 50. „Praznik mimoze“ i 24. HAPS.

Agencija za razvoj i zaštitu Orjena bavi se organizovanjem različitih događaja kroz koje predstavlja prirodne i kulturne atrakcije ovog područja. Ovo je važan segment za podsticanje turističke posjete hercegnovskog zaleđa. Agencija svoje poslovanje organizuje u saradnji sa Opštinom Herceg Novi, Turističkom organizacijom kao i nizom organizacija civilnog sektora iz našeg grada, ali i Dubrovnika.

Nakon registracije preduzeća po Odluci Skupštine slijedi formiranje preduzeća Agencija za razvoj i zaštitu Orjena Herceg Novi d.o.o. i otvaranje Parka prirode Orjen. Planirano je postavljanje tri punkta u okviru parka sa naplatnim rampama i ponudom Parka-pješačke ture, foto ture sa prevozom do vidikovaca, organizovani kampovi i aranžmani sa drugim zaštićenim područjima u okruženju (Nacionalni park Sutjeska i Park prirode Piva), jednodnevni i višednevni.

U okviru ponude biće formirane i one za grupne, organizovane dolaske za škole, vrtiće kao i dolaske preko agencija iz drugih gradova i iz regiona. Do daljnjeg upravljanje Avanturističkim parkom se vodi na Agenciju za izgradnju Herceg Novog.

Infrastrukturne pripreme se odnose i na tekuće održavanje i čišćenje javnih površina i održavanje javne rasvjete i putne infrastrukture, vodovodne i kanalizacione mreže i dr. aktivnosti.

Hotelska preduzeća planiraju da, prema svojim mogućnostima, realizuju niz aktivnosti u cilju pripreme za zimsku turističku sezonu 2018/2019. godine.

Dinamika pripreme sezone će se pratiti na redovnim sastancima sa nosiocima obaveza.

18. Kotor

Turistička organizacija opštine Kotor tokom predstojećih zimskih mjeseci planira sprovođenje intenzivnih promotivnih aktivnosti (učesće na sajmovima u regionu i inostranstvu). Takođe je u planu i organizacija studijskih posjeta novinara i turoperatora sa značajnih tržišta. Nastaviće se i sa brojnim kontinuiranim aktivnostima kao što je produkcija promotivnog materijala kao dijela njihove osnovne djelatnosti, kojom je obuhvaćena gotovo cjelokupna turistička ponuda Kotora, od smještajnih kapaciteta, gastro ponude, kulturne ponude itd.

Pored postojećih TO Kotor je pokrenula izradu i novih promotivnih filmova o Kotoru čija je izrada u toku. I ove godine neće izostati podrška brojnim manifestacijama i kulturnim dešavanjima po kojima je Kotor prepoznatljiv, kao što su manifestacija „**Od Božića do Božića**“ čiji se program odvija na više gradskih trgova u trajanju od dvije nedjelje, zatim „**Dani kamelije**“ kao i tradicionalni **maskenbal i karneval** koji će se održati u februaru. Takođe je u planu i organizacija dočeka Nove godine na otvorenom, a program će trajati dvije večeri (31.12. i 01.01.) uz gostovanje brojnih poznatih muzičkih zvijezda.

19. Ulcinj

Opština Ulcinj i tokom predstojeće zimske sezone planira realizaciju određenih aktivnosti u cilju unapređenja i obogaćivanja ukupne turističke ponude ovog grada. S tim u vezi u planu je organizacija dočeka Nove godine u skladu sa finansijskim mogućnostima.

Takođe se očekuje i veliki odziv sportskih klubova koji planiraju da svoje zimske odmore provedu u Ulcinju, koji pruža idealne uslove za pripremu njihovih sportista. Najveća posjećenost turista tokom zimske turističke sezone očekuje se tokom januara i februara, uz napomenu da će broj gostiju zavisi i od vremenskih uslova.

20. Tivat

Opština Tivat u saradnji sa ustanovama i preduzećima čiji je osnivač ulaže sve značajnije napore za razvoj turizma na destinacijskom nivou, a sve sa ciljem produženja turističke sezone. Sadržajnom kulturnom ponudom, organizacijom brojnih zabavnih i kulturnih manifestacija i događaja, nastoje smanjenju sezonalnosti i ponuditi cjelogodišnji turistički proizvod.

Opština će tako i ove godine u saradnji sa Turističkom organizacijom Tivat, Udruženjem ugostitelja i hotelijera Tivat i preduzećem Brand New Tivat organizovati doček Nove godine na otvorenom.

Uz bogat i sadržajan novogodišnji program za sve uzraste, turističku ponudu u periodu novembar-februar upotpuniće i sadržajan reperotar JU Centra za kulturu Tivat, „Novembarski dani“ kao i brojne manifestacije u organizaciji opštinskih sekretarijata, nevladinih organizacija, javnih ustanova i preduzeća, te sadržajna ponuda lokalnih hotelijera i ugostitelja.

Aktivnosti opštine Tivat biće usmjerene i na: asfaltiranju lokalnih puteva; rekonstrukciji multifunkcionalne dvorane DTV „Partizan“, faza II; Obnavljanju horizontalne signalizacije; rekonstrukciji autobuskih stajališta; realizaciji radova na rekonstrukciji i uređenju terena; ugradnji tartan podloge u parku na trgu Dara Petkovića;

Aktivnosti Turističke organizacije Tivat biće usmjerene i na: organizaciju kulturnih i gastro manifestacija u sklopu događaja „Novembarski dani Tivat 2018“; održavanje sajma suvenira u saradnji sa NVO udruženjem „Harlekin“; održavanje gastro dana pod nazivom „Đir od bumbara“ u saradnji sa NVO udruženjem „Bokeški izrazi“ i organizacijom žena Tivat. Takođe, TO Tivat će u saradnji sa opštinom Tivat, Udruženjem ugostitelja i hotelijera Tivat, 15.12.2018.godine postaviti praznične-novogodišnje kućice, koje će gradsku rivu „Pine“ krasiti do 10.01.2019.godine. U tim danima, biće održan raznovrstan program, praćen brojnim sajmovima, tematskim danima i večerima kao i brojnim drugim muzičkim dešavanjima.

Plan aktivnosti JU Muzeji i galerija Tivat:

- 26.10.-11.11.2018. godine – Izložba slika autora Petra Pićana u galeriji JU Muzeji i galerija Tivat
- 12.11.2018.godine – Izložba skulptura „Luke Tomanovića“ u galeriji, a u organizaciji JU Muzeji i galerije Tivat
- 28.11.2018.godine - Otvaranje izložbe "Crnogorsko ne fašizmu";

- 01. ili 02.12.2018.godine - Promocija zbirke pjesama "Tivat 2018. - Napiši jednu ljubavnu" u organizaciji NVO „Bokeški forum“.

JAVNA PREDUZEĆA – INSTITUCIJE

1. JP "Nacionalni parkovi Crne Gore"

JP za Nacionalne parkove Crne Gore razvoj cjelokupne turističke ponude zasniva na održivosti i aktivnom odmoru posjetilaca u prirodi. U predhodnim godinama glavno opredjeljenje se odnosilo na stvaranje turističkih proizvoda i cjelokupne ponude usmjerene na ljetnju sezonu, u toku koje Nacionalne parkove posjeti više od 400.000 turista. Evidentnom problemu sezonalnosti će se posebna pažnja posvetiti budućim strateškim planskim dokumentima.

Prilikom kreiranja turističke ponude, posebna pažnja se poklanja stvaranju uslova koji omogućavaju bezbjednu i ugodnu posjetu, a da se istovremeno osigura minimalan uticaj na prirodu. Iz tih razloga turistička ponuda u zimskoj sezoni, naročito u nacionalnim parkovima na sjeveru zemlje, umnogome zavisi od vremenskih uslova i odsustva ili prisustva snježnog pokrivača.

Tokom zimske turističke sezone 2018/2019. godine, ukoliko vremenski uslovi i stanje na putevima budu to dozvoljavali, posjetiocima će biti na raspolaganju centri za posjetioce u NP Durmitor, NP Biogradska gora, NP Lovćen, NP Skadarsko jezero i NP Prokletije, svakog radnog dana od 8:00h – 16:00h. Takođe, posjetiocima će biti dostupne edukativne staze oko Crnog i Biogradskog jezera, kao i planinarsko-pješačke staze u NP Skadarsko jezero i NP Lovćen, a koje Planinarski savez Crne Gore ocijeni kao sigurne za korišćenje.

U NP Durmitor posjetiocima parka biće na raspolaganju uređena staza za hodanje na krpljama od skijališta Savin kuk do Crnog jezera, kao i oprema za iznajmljivanje (krplje i štapovi).

U toku januara mjeseca, u NP Prokletije, NP Biogradska gora i NP Lovćen biće organizovane promotivne šetnje na krpljama, a u NP Biogradska gora i turno skijanje. U NP Lovćen posjetiocima će biti na raspolaganju bungalovi za iznajmljivanje.

U NP Durmitor u toku cjelokupne sezone biće otvoren novoizgrađeni restoran.

U NP Durmitor i NP Lovćen biće organizovan događaj "Čaj na zaleđenom jezeru".

Planirano je formiranje i uređenje staze za hodanje na krpljama u NP Prokletije i nabavka opreme.

2. Direkcija za saobraćaj

Direkcija za saobraćaj je, kao organ uprave nadležan za državne puteve (magistralne i regionalne) u novembru 2015.godine, po sprovedenom postupku javne nabavke, sa izvođačem radova, preduzećem za puteve „Crnogoraput“ AD Podgorica, zaključila Ugovor o redovnom održavanju i zaštiti državnih puteva u Crnoj Gori za period od 48 kalendarskih mjeseci, po partijama. Radovi na redovnom održavanju državnih puteva, pored ostalog, obuhvataju i održavanje puteva u zimskim uslovima, koji po pravilu moraju biti stalno prohodni. Izvođač je dužan da pripremi Plan održavanja u zimskom periodu i dostavi ga do 01.novembra tekuće godine.

Državni putevi u zimskim uslovima po pravilu moraju biti stalno prohodni, izuzetno, kada se pri intenzivnijim i dužim sniježnim padavinama, mećavama i vijavicama ne može na svim putevima održati stalna prohodnost utvrđuju se, u zavisnosti od značaja puta, inteziteta saobraćaja, nadmorske visine, sledeći prioriteti obezbjeđenja prohodnosti, i to: **I prioritet** čine putni pravci koji imaju najveću važnost za privredu, društvene i druge potrebe Crne Gore i putevi koji povezuju Crnu Goru sa drugim državama, **I-a prioritet** čine putni pravci, koji takođe imaju najveću važnost za privredu, društvene i druge potrebe Crne Gore i putevi koji povezuju Crnu Goru sa drugim državama, **II prioritet** zimskog održavanja obuhvata puteve značajne za privredu, društvene i druge potrebe Crne Gore, **III prioritet** zimskog održavanja obuhvata puteve koji povezuju naseljena područja Crne Gore sa putevima prethodnih prioriteta, **IV prioritet** obuhvata puteve na kojima se snijeg čisti poslije normalizovanja saobraćaja na putevima prethodnih prioriteta i **V prioritet** obuhvata puteve koji se ne održavaju u toku zimskog perioda već se otvaraju po isteku zime.

Zaključkom Vlade br.08-773/3 od 03.aprila 2014.god. Direkcija za saobraćaj je zadužena da prilikom raspisivanja javnog poziva za izbor najpovoljnije ponude za izvođenje radova na održavanju i zaštiti magistralnih i regionalnih puteva u Crnoj Gori, kao i prioritetne putne pravce koji će biti održavani u zimskom periodu, u naredne četiri godine, uvrsti i sljedeće: na teritoriji opštine Žabljak putni pravac do skijališta „Savin kuk“ u dužini od 5km, na teritoriji opštine Kolšin putni pravac Jadranska magistrala do Ski centra „Kolašin 1450“, na teritoriji opštine Nikšić putni pravac Nikšić-Vučje i na teritoriji Prijestonice Cetinje putni pravac Cetinje-Ivanova korita.

Izvođač „Crnogoraput“ AD Podgorica je u toku mjeseca oktobra t.g. izvršio nabavku soli za posipanje puteva u zimskom periodu.

3. CEDIS - Crnogorski elektrodistributivni sistem

Cijeneći značaj turizma, kao vodeće grane razvoja Crne Gore, jedan od zadataka CEDIS-a i usmjeravanje aktivnosti na opštine koje su prepoznate kao nosioci turističke ponude kako u ljetnoj, tako i u zimskoj turističkoj sezoni.

Planovima razvoja kao i godišnjim Planovima održavanja CEDIS predviđa značajna ulaganja, kako u smislu izgradnje novih tako i u smislu rekonstrukcije i revitalizacije

postojećih elektroenergetskih objekata u svim opštinama Crne Gore. Sigurno i kvalitetno napajanje potrošača električnom energijom zimskih turističkih centara je preduslov za kvalitetnu turističku ponudu i u konačnom preduslov za uspješno okončanje zimske turističke sezone. Ovdje se posebno ističe i da se kroz implementaciju projekta ugradnje daljinskih brojila u znatnoj mjeri izvršila i revitalizacija niskonaponske mreže, čime se obezbijedilo sigurno i kvalitetno napajanje potrošača električnom energijom.

Pregled planiranih investicionih projekata i aktivnosti na preventivnom djelovanju Sektora za održavanje kroz redovne revizije i remonte elektroenergetskih objekata:

- **Investicije i održavanje primarne mreže** – obavljene su aktivnosti na održavanju objekata utvrđenih Planom održavanja za 2018.godinu, zatim provjera ispravnosti elemenata stubova (provjera i zamjena izolatorskih lanaca, strujnih mostova, oštećenih provodnika, ugradnja nedostajućih djelova konstrukcije i zamjena havariranih djelova). U okviru Plana održavanja za 2018. godinu, izvršen je i obilazak nadzemnih vodova 35 kV. Službe za održavanje obavljaju predviđene radove planiranom dinamikom, a obuhvataju aktivnosti na pregledu, reviziji, remontu i zamjeni pojedinih prekidača i djelova opreme u postrojenjima, a sve planirane aktivnosti biće završene do početka turističke sezone. Po Planu održavanja za 2018.godinu u novembru mjesecu planirana je realizacija zamjene maloljnih prekidača sa savremenim vakuumskim na teritoriji Bijelog Polja, čime se povećava sigurnost i pouzdanost napajanja korisnika;
- **Održavanje na sekundarnoj mreži** - u okviru turističkog centra na Žablaku planirana je izgradnja investicionih objekata kako bi zimska sezona bila što bolje pripremljena. Na niskonaponskim mrežama Borje, Kovačka Dolina, Vukodo, Ponor, Stolac, Krš, Vrela i Rudinovača ugrađeno je 59 komada drvenih stubova i 65 armirano-betonskih stubova i ugrađeno oko 4000m samonosivog kablovskog snopa. Do početka sezone, obaviće se i sječa rastinja u trasi dalekovoda 10 kV Štuoc i Novakovići;
- **Na teritoriji Kolašina**, kako bi zimska sezona bila što bolje pripremljena planirana je rekonstrukcija više investicionih objekata. Po Planu održavanja za 2018.godinu na teritoriji Kolašina obavljen je niz aktivnosti na dalekovodima, trafostanicama i niskonaponskim mrežama;
- **Na teritoriji Nikšića (Ski centar Vučje), Berana (Ski centar Lokve), Rožaja (Ski centar Turjak), Prijestonice Cetinje (Ski centar Ivanova Korita)** - planirana je izgradnja i rekonstrukcija više investicionih objekata kako bi spremniji dočekali predstojeću zimsku sezonu, uključujući i redovno održavanje dalekovoda kao i sječa suvišnog rastinja.

CEDIS nastoji da u procesu planiranja izgradnje novih i rekonstrukcije postojećih djelova distributivnog sistema, ostvari svakodnevnu komunikaciju kako sa korisnicima, tako i predstavnicima lokalnih samouprava i nadležnih ministarstava kako bi se na vrijeme mogli stvoriti planski i regulatorni preduslovi za realizaciju investicija. Ističu određene probleme a koji se prvenstveno odnose na podzakonsku regulativu koju donosi Regulatorna agencija za energetiku, prostorno planska dokumenta, imovinsko pravni odnosi i procedure javnih nabavki. Pravilima koja je donijela Agencija, za razliku od prethodnih metodologija, ažuriranje planova je moguće uraditi jednom godišnje, pa

se nakon potrebe koja se u međuvremenu javlja, realizacija investicija može otpočeti tek sa vremenskim pomkom od najmanje godinu dana, što za posledicu može imati kašnjenje investicija. U određenim slučajevima, značajan broj objekata koje je potrebno izgraditi ili rekonstruisati nije obuhvaćen prostorno planskom dokumentacijom, a proces njihove izmjene dugo traje. U postupku rješavanja imovinsko pravnih odnosa, neophodno je da Operator distributivnog sistema izvrši eksproprijaciju (potpunu ili nepotpunu), čije rješavanje u skladu sa zakonskim rokovima traje 232 dana, koji u praksi traje znatno duže. Slična problematika se javlja i kada su u pitanju procedure javnih nabavki.

4. Uprava za inspekcijske poslove

Plan pojačanog nadzora u zimskoj turističkoj sezoni 2018/2019.g. Plan pojačanog nadzora Uprave za inspekcijske poslove u zimskoj turističkoj sezoni 2018/2019. godine zasniva se na analizi stanja na terenu, posebno na području zimskih turističkih centara, kao i podataka i rezultata nadzora iz prethodnih zimskih sezona. Planirani pojačani nadzor će vršiti Inspekcija za turizam, Tržišna, Zdravstveno sanitarna i Inspekcija rada, kao i ostale inspekcije Uprave po potrebi. Navedene aktivnosti će se odvijati u periodu od 28. decembra 2018. do 10. februara 2019.godine, a po potrebi i duže.

Aktivnosti inspekcije za turizam

U periodu pojačanog nadzora u zimskoj turističkoj sezoni, u sjevernim opštinama u skladu sa svojim nadležnostima pojačani nadzor sprovodiće osam turističkih inspektora (šest domicilnih i dva angažovana). Prioritet u nadzoru biće skijališta i ugostiteljstvo. Pored skijališta, pod nadzorom biće i ski liftovina na Ivanovim Koritima i Veruši. Takođe, posebna pažnja biće posvećena radu ski instruktora, u dijelu posjedovanja licence za rad, odnosno radu ski škola. Inspektori će vršiti i nadzor kretanja vozila na motorni pogon tzv. motornih sanki i slično, koja se često koriste na prostoru koji obuhvata skijalište, kao i nadzoru korisnika usluga u dijelu poštovanja zakonkse obaveze nošenja kacige prilikom skijanja.

Postupanja po žalbama je prioritet u radu inspektora. Žalbe gostiju se primaju preko Call centra Uprave, a mogu se predati i neposredno inspektorima koji je prisutan na terenu. Inspektori imaju obavezu da odmah reaguju po prijavi, utvrde stvarno činjenično stanje i preduzmu mjere u skladu sa zakonom.

Aktivnosti drugih inspekcija Uprave koje učestvuju u realizaciji Plana

Pored pojačanog nadzora od strane Inspekcije za turizam, u zimskim turističkim centrima, pod pojačanim nadzorom biće i promet robe, kako sa aspekta suzbijanja sive ekonomije, tako i sa aspekta zaštite i zdravlja ljudi, zaštite prava potrošača, kao i zapošljavanje i poštovanje propisanih prava zaposlenih u svim djelatnostima koje se intenziviraju u zimskom periodu. S tim u vezi, nadzor će biti intenziviran i od strane tržišnih, zdravstveno-sanitarnih i inspektora rada sa mjestom rada u turističkim centrima i sjevernim opštinama, ali i potrebnoj mjeri i putem zajednički mobilnih ekipa

inspektora. Po potrebi će biti angažovane i druge inspekcije Uprave u okviru svojih nadležnosti.

Za nesmetano sprovođenje Plana pojačanog nadzora u zimskoj turističkoj sezoni 2018/2019.g., Uprava će izdvojiti sredstva neophodna za hotelski smještaj i dnevnice za angažovane inspektore, kao i za povećanje kvote goriva za sve inspektore koji učestvuju u pojačanom nadzoru u zimskoj turističkoj sezoni.

5. Privredna komora Crne Gore

Privredna komora Crne Gore kao najznačajnija privredna Asocijacija koja zastupa interese svih privrednika radi privrednog i sveukupnog razvoja Crne Gore i ove godine sprovodi brojne aktivnosti koje se tiču pripreme zimske turističke sezone 2018/2019.godine, a koje će biti usmjerene na:

- **Organizovanje sjednice Udruženja turizma i ugostiteljstva PKCG** na kojoj će se sa predstavnicima turističkih privrednika, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Nacionalne turističke organizacije, Uprave za inspekcijske poslove i lokalne samouprave, razmatrati planirane aktivnosti na pripremi i promociji zimske turističke sezone;
- **Učestvovanje predstavnika turističke privrede u radu svih organa koji planiraju i donose odluke vezano za sve aspekte pripreme i odvijanja turističke sezone**, gdje je neophodno organizovati sastanke na relaciji turistička privreda – lokalne samouprave i jedinstveno djelovati u pravcu kvalitetne pripreme zimske sezone na planinskim centrima;
- **Blagovremenoj pripremi zimske turističke sezone**, gdje sve aktivnosti treba definisati do kraja juna i već tada otpočeti sa pripremom, dok je na nivou lokalnih uprava potrebno formirati odbore za pripremu turističkih sezona;
- **Program kreditiranja pripreme turističke sezone**, gde će se na osnovu ostvarenih sporazuma sa poslovnim bankama omogućiti podsticaj turističkoj privredi;
- **Izmjena školskog kalendara**, gdje je neophodno zakonskom regulativom djelovati da se nastavak školske godine odgodi i zimski raspust produži za februar mjesec;
- **Podsticanje regionalnog povezivanja i saradnje**, koje predstavljaju budućnost razvoja i konkurentnosti i nužan su preduslov za prosperitet i potencijal u razvoju inovativnog i održivog turizma s fokusom na diversifikaciju turističkih proizvoda. Postoji zainteresovanost ski centara iz Regiona da se ostvari saradnja kroz potpisivanje Sporazuma o kupovini i korišćenju ski pasova koji bi mogli da se kupe u jednom centru a koriste u svim ski centrima potpisnicima sporazuma;
- **Primjenu snižene stope PDV-a od 7%**, u svim turističkim objektima za ugostiteljske usluge, bez obzira na kategoriju, čime bi se podstakao razvoj turizma na sjeveru. Takođe sagledati mogućnost uvođenja niže stope PDV-a i na ski karte budući da su skijališta infrastruktura i trebaju da imaju tretman kao što imaju usluge javnog prevoza putnika.

Kontinuirane aktivnosti na pripremi zimske turističke sezone:

- **Razvoj planinskih centara** – za unapređenje zimske sezone neophodno je definisanje platforme za održivi razvoj planinskih centara zasnovane na tri osnovna

stuba: održivi razvoj i planiranje; investicije, podsticaji i javno-privatno partnerstvo, kao i marketing i brendiranje planinskih centara. Učenje na osnovu primjera dobre prakse, iznalaženja novih mehanizama brendiranja i promocije planinskih centara, kao i razmjena iskustava, vještina i znanja između različitih aktera, ključne su aktivnosti koje predstavljaju šansu za razvoj planinskih centara Crne Gore i stvaranje kompleksne turističke ponude Crne Gore kroz povezivanje primorja i zaleđa kao cjeline;

- **Razvoj skijališta** – Formiranje Društva “Skijališta Crne Gore”, je ključna pretpostavka za pokretanje i uspješno upravljanje lokalitetima na kojima su u prethodnom periodu uložena značajna sredstva u infrastrukturne objekte. Planirana su i ulaganja u izgradnju novih staza i žičara na Žabljaku;
- **Investicije u turizam, razvoj novih visokokvalitetnih smještajnih kapaciteta** – hotelski smještaj visokog nivoa kvaliteta usluge generiše najveće ekonomske efekte u BDP-u, zaposlenost, prihode države i produženje sezone,
- **Povezivanje turizma i poljoprivrede** – u cilju veće prepoznatljivosti crnogorske turističke ponude nameće se kao neophodnost povezivanja turizma i poljoprivrede koji imaju izražen sezonski karakter jer se turistička sezona poklapa sa povećanom proizvodnjom i ponudom sezonskih poljoprivrednih proizvoda. Prepoznajući komplementarnost ove dvije strateške grane razvoja, Privredna komora kontinuirano radi na povezivanju hotelijera sa proizvođačima, u cilju povećanja plasmana domaće proizvodnje kroz obogaćivanje turističke ponude. Značajni projekti koje Privredna komora realizuje a koji doprinose prepoznavanju Crne Gore kao zemlje sa bogatom i jedinstvenom ponudom su “Dobro iz Crne Gore”, zatim zajednički program sa Vladom Crne Gore “Kupujmo domaće”, kao i projekat “Domaći ukusi” čiji je cilj da se u narednom periodu ukaže na značaj turizma za bolji plasman domaćih proizvoda i iskoriste svi potencijali turističke privrede kako bi se unaprijedio položaj crnogorskih proizvođača i u krajnjem doprinijelo jačanju konkurentnosti ukupne privrede;
- **Stručni kadar u turizmu** – generisanje novih radnih mjesta. Kontinuiranim sprovođenjem obuka za stručno obrazovanje i kvalifikaciju, prevazići će se nedostatak potrebnog broja kvalifikovanog kadra koji će zadovoljiti specifične zahtjeve u sektoru turizma. Potrebno je intenzivirati rad sa poslodavcima u cilju boljeg informisanja, motivisanja i animiranja da zapošljavaju domaću radnu snagu. Cijeneci da je ulaganje u obrazovanje kadrova potreba i najsigurniji put za uspješno poslovanje, a u cilju smanjenja neusaglašenosti obrazovnog sistema sa realnim potrebama privrede i uspostavljanja sistemске veze između privrede i sistema obrazovanja, predstavnici Privredne komore su članovi Sektorske komisije za turizam, trgovinu i ugostiteljstvo i Sektorske komisije za usluge, koje je obrazovalo Ministarstvo prosvjete;
- **Saobraćajna infrastruktura** – a samim tim i dostupnost destinacije jedan je od ključnih izazova razvoja turizma u Crnoj Gori, što se može riješiti samo ozbiljnim investicijama u saobraćajnu infrastrukturu. Takođe u toku odvijanja zimske sezone, neophodno je kontinuirano obezbijediti prohodnost glavnih saobraćajnica kao i lokalnih puteva prema skijalištima;
- **Aktivnosti na suzbijanju sive ekonomije** – sektor problema koji opterećuje poslovanje u turizmu može se riješiti samo strateški, partnerskom saradnjom i sinhronizovanim djelovanjem privrede i državnih institucija. Turistički poslenici su spremni da stave na raspolaganje svoje značajne potencijale i doprinesu unapređenju u svim segmentima turizma.

6. Nacionalna turistička organizacija Crne Gore

U susret zimskoj sezoni 2018./2019., Nacionalna turistička organizacija Crne Gore će svoje aktivnosti usmjeriti na promociji ponude zimskih centara i novogodišnjih aranžmana na domaćem i tržištu regiona, i to prvenstveno u: Srbiji, Albaniji, Hrvatskoj tj. Dubrovačko neretvanskoj županiji i Bosni i Hercegovini.

Promocija će se realizovati putem jednodnevnih prezentacija, kroz PR aktivnosti u štampanim medijima, putem online kampanje na zvaničnom portalu www.montenegro.travel, društvenim mrežama, putem „outdoor” kampanje - postavljanjem bilborda na najfrekventnijim lokacijama većih gradova u zemlji i regionu itd.

Na portalu www.montenegro.travel će kao i prethodne godine biti definisana posebna sekcija o zimskoj sezoni i aktuelnim ponudama i aranžmanima sa cijenama.

Kampanja za zimsku sezonu će se i ove godine realizovati pod sloganom „Sunce, snijeg i more”, koji će pratiti cjelokupne promotivne aktivnosti u narednom periodu.

- Kampanja na domaćem tržištu „Sunce, snijeg i more“;
- Ostale kampanje i manifestacije i događaji u zemlji (WBA i ostale manifestacije);
- Kampanja na tržištu Regiona;
- Organizovanje posjete studijskih grupa novinara u CG i ostale PR aktivnosti u zemlji i Regionu;
- Informisanje domaće i inostrane javnosti o zimskoj ponudi, izrada promotivnog materijala;
- Unapređenje prodaje - Sajamski nastupi u zimskim mjesecima

Sve planirane aktivnosti NTOCG će sprovesti u saradnji sa Ministarstvom održivog razvoja i turizma, lokalnim turističkim organizacijama, hotelsko turističkom privredom Crne Gore, strateškim partnerima crnogorskog turizma, kao i sponzorima pojedinih manifestacija u okviru zimskog programa.

- Planirani promotivni događaji i aktivnosti u zemlji i regionu

Kampanja „Sunce, snijeg i more“ - afirmiše zimsku turističku ponudu, realizovaće se u saradnji sa LTO-ima i turističkom privredom Crne Gore, i prvenstveno je namjenjena domaćim turistima i turistima iz regiona.

Novogodišnji praznici, MICE i wellness zimski programi -Brojni hoteli u Crnoj Gori pripremaju bogat novogodišnji program sa posebnim aranžmanima za doček kao i višednevni boravak tokom praznika. Doček Nove godine biće organizovan uz bogat kulturno-umjetnički program, kako na Primorju tako i u svim zimskim centrima na sjeveru Crne Gore. Novogodišnji program se i ove godine organizuje na trgovima, u organizaciji opština i lokalnih turističkih organizacija.

Crna Gora

Organizacija promotivnog događaja u centralnom dijelu - Delta City Podgorica - *sredina decembra*

Organizacija tri dvodnevna cjelodnevna vikend događaja koji uključuju zabavni i sportsko - rekreativni dio i to:

- **Žabljak** - ski opening u saradnji sa ski centrima i privredom na kojem će biti pozvani crnogorski mediji - **decembar**
- **Vučje** - program animacije za najmlađe - **februar/mart**
- **Kolašin** - promocija ture motornim sankama i sl, karneval ili dani mimoze - **februar**

Nacionalna turistička organizacija će animirati lokalne turističke organizacije sa primorja da naprave posebne događaje za ski centre, što bi bilo medijski praćeno. Planirano je povezivanje tradicionalnih manifestacija sa Primorja sa dešavanjima u ski centrima.

Izrada promotivnog materijala (brošure i flajeri) – **novembar**

- Novo izdanje brošure „Sunce, snijeg i more“ koje obuhvata ponudu hotela tokom zimske sezone, novogodišnje aranžmane, cijene na ski stazama, ponudu agencija i izdavaoca privatnog smještaja kao i druge sveisne informacije.

Srbija

NTO je zajedno sa lokalnim turističkim organizacijama započela promociju zimske turističke sezone (novogodišnjih praznika) na **sajmu turizma u Novom Sadu - oktobar**.

Nacionalna turistička organizacija Crne Gore, u saradnji sa LTO-ima i turističkom privredom, organizovaće **promocije zimske sezone i novogodišnjih praznika u Beogradu**. Planirane su:

- pres konferencije, na kojim će govoriti predstavnici turističkih organizacija koje organizuje novogodišnji program na otvorenom, prijem za medije i turističke agencije
- cjelodnevne B2C promocije u nekom od tržnih centara.

Rok: novembar i decembar; Nosoci: NTO, LTO-i, strateški partneri i turistička privreda)

Promocija u štampanim medijima - novembar i decembar

Bosna i Hercegovina

- Učešće na **Sarajevskom Festivalu Turizma** - (LTO Ulcinj) - **oktobar**
- Učešće na „**Jesenjem sajmu 2018**“ u Banja Luci - (LTO Budva) - **novembar**
- **Outdoor kampanja** - promocija na led ekranu u Sarajevu - **decembar**
- **Kampanja u štampanim medijima** - objava PR tekstova - **decembar**
- **Promotivni događaj ili press konferencija u Sarajevu** - za medije i

turističke agencije - **decembar**

Albanija

- **Outdoor kampanja:** Po 5 CTL (city lights) u Skadru i Tirani - **januar**
- **studijska grupa novinara** – posjeta ski centrima (Kolašin i Žabljak) - **januar**
- **Organizacija press konferencije ili promotivnog događaja u Tirani** – **decembar**

Hrvatska tj. Dubrovačko neretvanska županija

- **Outdoor kampanja** – dva bilborda u Dubrovniku od 15.decembra do kraja januara
- **Press konferencija za medije i agencije** - **decembar**

- *Promotivna kampanja na online kanalima u zemlji*

Tokom zimske sezone biće realizovana promocija zimske ponude na najčitanijim crnogorskim portalima: **CDM, Portal Analitika, Antena M i MNE magazin**. Redovne Pr aktivnosti: Press konferencije, prezentacije, brifinzi, intervjui, redovna saopštenja o aktuelnostima i novitetima u turističkoj ponudi tokom zimske sezone.

- *Studijske posjete medija i turoperatora iz Regiona*

Nakon prezentacija i promocije, biće realizovane i studijske posjete zainteresovanih medija i turoperatora iz Regiona u cilju boljeg upoznavanja destinacije i informisanja o zimskoj turističkoj ponudi. Studijska putovanja agenata i medija se organizuju u saradnji sa turističkom privredom Crne Gore.

- *Unapredjenje prodaje - planirani međunarodni sajmovi*

Nacionalna turistička organizacija Crne Gore u saradnji sa turističkom privredom definisala je kalendar nastupa na međunarodnim sajmovima u skladu sa dosadašnjom praksom. Imajući u vidu da plan aktivnosti još nije usvojen, planirani su sajamski nastupi na kojima se promoviše objedinjena turistička ponuda Crne Gore kao i upoznavanje sa zimskom ponudom koja može biti interesantna turoperatorima za sezonu 2018./2019.

	Ferien	Beč , Austrija	10.-13. januar
	IFT	Beograd, Srbija	21.-24. februar
	WTM	London, Velika Britanija	5.-7. novembar
	TT	Varšava, Poljska	22.-24.novembar
	CITM	Šangaj, Kina	16.-18. novembar

- *WBA 2018 i ostale manifestacije*

Wild Beauty Award - NTO CG pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika Crne Gore će i ove godine u decembru organizovati dodjelu godišnjih nagrada za

doprinos kvalitetu, afirmaciji i promociji turističke ponude Crne Gore Trenutno su u toku nominacije za najbolje u svojim kategorijama.

Podrška NTO CG lokalnim tradicionalnim turističko-kulturno-umjetničkim sportskim i drugim događajima, od nacionalnog interesa u cilju obogaćivanja ponude turističkih mjesta u toku zimske sezone a u saradnji sa lokalnom samoupravom, lokalnim turističkim organizacijama, NVO sektorom, Ministarstvom turizma i drugim partnerima.

Zaključna razmatranja

Imajući u vidu postojeću infrastrukturu skijališta, nesporno je, da će uspješnost predstojeće zimske sezone u velikoj mjeri zavisiti od vremenskih uslova, tj., dovoljne količine snijega na skijalištima. Svakako da, stavljanje u punu funkciju skijališta tokom zimske sezone uz dodatno unapređenje postojeće ponude od velikog je značaja za uspješnost predstojeće sezone. U tom pravcu, neophodno je, da kroz zajedničku saradnju svih uključenih strana, kreirati model kojim bi se eliminisali postojeći problemi u poslovanju skijališta. Dalji razvoj i unapređenje zimske turističke ponude neophodno je pratiti konstatnim povećanjem smještajnih kapaciteta visoke kategorije, posebno na sjeveru, gdje je evidentan nedostatak istih.

Primjetno je da su aktivnosti Opština u susret predstojećoj zimskoj sezoni u velikoj mjeri usmjere na organizaciju događaja u cilju privlačenja što većeg broja posjetilaca, kao i na realizaciju aktivnosti na održavanju postojeće infrastrukture. U tom pravcu, neophodno je realizacija dodatnih aktivnosti istih na kreiranju novih turističkih proizvoda čime bi se postojeća ponuda dodatno diverzifikovala, a posjetioci dodatno motivisali za duži boravak u destinaciji.

Na osnovu analize rezultata prethodnih zimskih sezona, uglavnom, primjetan je trend pozitivnih kvalitativnih i kvantitativnih rezultata primorskih i kontinentalnih Opština, što svakako je rezultat realizovanih aktivnosti na unapređenju ponude i podizanju nivoa kvaliteta usluga koje su praćene konkurentnim cijenama. Jačanje aktivnosti na povezivanju ponude primorskog regiona i sjevera rezultiraće boljim ekonomskim efektima za lokalnu zajednicu i državu. U tom smislu treba razmišljati u pravcu jačanja međusobne saradnje i stvaranja partnerskog odnosa između hotelijera na sjeveru i primorju koji će definisati i realizovati zajedničku ponudu i na taj način uposliti svoje kapacitete tokom cijele godine.

Predlog zaključka:

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2018. godine, donijela Plan pripreme zimske turističke sezone za 2018/2019. godinu.